

حریم باستان شناسی، حرمت گردشگری است

وحید حسینی

گزارش

رونق آنچنانی در حوزه گردشگری تا به امروز نداشته است!!! چرا با وجود چنین اثری مختلفی هیچ گاه موفق به راه انداختن صنعت گردشگری در این شهر به موازات با شهرهای دیگر نبوده و مردمان این شهر همیشه از این موضوع گلایه بودند که چرا حتی برای خود ما مکان مناسب تاریخی و تفریحی ای قابل جهت رفتن و گشتن و بازدید کردن نیست و اگر مهمانی برای ما از شهر دیگری قدم رنجه کند و به شهرمان سفر کند، به کجایش میتوانیم ببریمش که حفظ ابرویی از خود و خانواده و تاریخمان کنیم و روزی را از سر حال و خوش به تفریح و بازدید از آنها بپردازیم؛ چه برسد به اینکه این شهر انقدر نقاط قوت داشته باشد که بتوانیم آن را مقصد گردشگران از شهرهای دیگر معرفی کنیم که از برای گذراندن روزی و شبی در شهر ما اقامتی کنند و به طلب دیدن این آثار بخواهد پولی را صرف رسیدن به علائقه اشان بکنند و در این شهر با اقامتی چند روزه کمکی هم به رونق اقتصادی ما کنند. باز هم با نگاهی ساده تر به این درخواست می توان متوجه شد که این امر در باطن خود انقدر مهم هست که نه تنها میتواند باعث رونق بیشتر اقتصادی برای قشری از مردمان این شهر شود، بلکه باعث برخورد و تلاقی فرهنگی های شهرهای دیگر این سرزمین با مردمان این شهر شود که خود خواه ناخواه سبب یک تغییر نگرش فرهنگی و بعضا ارتقاء فرهنگی را قطعاً بجای میگذارد.

اما شاید پاسخ به این موضوعات در شهری مانند سیرجان هم کمی دیر شده و هم کمی سخت به نظر میرسند و هر موقع که بخواهیم بدان بیاندیشیم با خود می گوییم؛ راستی کدام ارگان و سازمان با همچنین نگاهی به حفظ آثار تاریخی این شهر تا به امروز قدم قابل قبولی برداشته و یا اقدام درستی کرده و از نادیده گرفتن کل این موضوع مبادرت نورزید است، که حال بتوان گفت که این موضوع انقدر کار دشواری نباشد!!!

کلاف در هم تنیده و فرسوده این موضوع را می توان با نگاهی گذرا به آثار متفاوت تاریخی و فرهنگی در سطح شهر و شهرستان سیرجان دید و فرسودگی آنها را و عدم مرمت به موقع و علمی و تغییر کاربری به صریح و عالمانه با هدف نقشه راه گردشگری و رونق این صنعت در خصوص جذب گردشگر و توریست دید و حتی می توان فهمید که هیچ نگاه دلسوزانه به آنها نبوده و صرفا هر از چند سالی برای اینکه چون فقط بودند، مرمتی از سر اجبار شده اند که همین امر امروزه سبب گشته که سیرجان امروزه در رونق گردشگری شهر خود آنچنان نامید شود که دیگر برنامه ای برای نقشه راه گردشگری و جذب توریست برای شهری امکان پذیر نباشد و آن هم برای شهری مانند سیرجان که هم به عنوان قدمت و تاریخ و پیشه ای عمیق، و هم به عنوان شهری که چند اثر انگشت شمار منحصر به فرد در دل خود داشته و هم اینکه این شهر به عنوان چهار راه و کوریدر شرق به غرب و شمال به جنوب معروف بوده نداشته باشد و این امر را در اولویت خود قرار ندهد.

شاید بارها و بارها با کلمه و عبارت توریست و گردشگری در جای جای این سرزمین در هر مجلس و محفلی برخورد کرده باشیم و همه ما تعریف مشخصی از این واژه در ذهن خود نگاشته و ارائه کردیم و هر کدامان از ظن خود بیانی گفته باشیم. گاهی در خیابان، گردشگرانی دیده باشیم و با آنها عکسی به یادگار در حافظه تلفن همراه خود گرفته و یا آن را برای دیدن عموم به اشتراک گذاشته باشیم. و حتی شاید بعضی از شهرها را با این واژه در هم آمیخته و هرگاه که نام آنها را میشنویم یاد واژه گردشگری افتاده باشیم و همین تکرار تفکر سبب شده که مثلا، یزد، اصفهان و کاشان را مهد گردشگران دانسته و هر از گاهی برای تفریح با اهل و ایال خود رخت مسافرت بر بسته و چند روزی را به گردش در این شهرها گذرانده باشیم.

امروزه می بینیم با توجه به تقسیم بندی های متفاوتی که از حوزه گردشگری اعم از؛ گردشگری تاریخی، زیارتی، سیاحتی، طبیعت گردی، درمانی و پزشکی و غیره ... دارند، در بعضی از شهرهای ایران به موقع و با یک خواسته عمومی پاسخ مناسب به این موضوع مهم داده شده و روند گردشگری آنها بعضا در همه شاخه های آن رشد کرده و شاید دیگر نه تنها این موضوع در آن شهرها معضل محسوب نمی شود بلکه تبدیل به مزیتی برای آن شده که بدان افتخار میکنند و آن را نعمتی خدا دادی میدانند که باعث رونق اقتصادی مردمانشان نیز شده است.

حال نگاهی بندها را به صنعت و رونق گردشگری در شهر سیرجان که تقریبا می شود گفت نه تنها رونقی ندارد که دغدغه ای پایان ناپذیر برای مردمان این شهر شده و پای هر محفلی که مینشینی نقل مجلسش همین بوده و از ضعف این حوزه در این شهر و ارائه خدمات ضعیف در خصوص این موضوع گلایه مند بوده اند... با توجه به مواردی که در بالا بدان اشاره شده، اساس میتوان گفت که، بنیان و اساس گردشگری در هر شهر و کشوری، حفظ آثار پیشینیان و عرضه آن به عموم است و این موضوع جز با نگاه علمی و دقیق و کمک گرفتن از علومی مانند باستان شناسی و مرمت میسر نشده و نخواهد شد.

سیرجان نیز از جمله شهرهایی است که با داشتن پیشینه ای مکتوب و مدون تاریخی مدعی است که با داشتن چنان تاریخ شگرفی از دوران پیش از تاریخ تا عصر حاضر و همچنین دارا بودن آثار منقول و غیر منقول متعددی در گوشه و کنار خود که یادگار گذشتگان برای ما بودند که به امانت گذاشته اند و از آن جمله میتوان قلعه تاریخی سنگ را که مهد تمدن اولیه شهرنشینی سیرجان بوده، منبر سنگی، باغ سنگی، شاه فیروز، انواع کاروانسراها، بادگیر منحصر به فرد چقیقی و ... اشاره کرد، پس چرا